

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ЗВИЧАЇ І ТРАДИЦІЇ КРАЇН СВІТУ

підготовки бакалавра

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «Звичаї і традиції країн світу» підготовки бакалавра.

Розробник:

к.екон.н., доцент кафедри міжнародних відносин Пікулик О.Б.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

доц. Балак І. О.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин протокол № 7 від 30 січня 2026 р.

Завідувач кафедри:

доц. Вознюк Є. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини С3 «Міжнародні відносини» Міжнародні відносини бакалавр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 2-ий
		Семестр – 3-й
ІНДЗ: немає		Лекції – 10 год.
		Семінарські заняття – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
Мова викладання	Консультації – 10 год.	
	Форма контролю: залік	
	українська	

II. Інформація про викладача

ПІП Пікулик Оксана Богданівна

Науковий ступінь: кандидат економічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри міжнародних відносин

Контактна інформація Pikulyk.oksana@vnu.edu.ua 0504380466

Дні занять : заняття проводяться у відповідності до розкладу занять, який розміщений на сайті <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Освітній компонент «Звичаї і традиції країн світу» охоплює вивчення особливостей звичаїв, культурної спадщини народів різних регіонів світу, особливостей формування та розвитку їхніх звичаїв, обрядів, традицій і моделей соціальної поведінки, а також порівняльного аналізу традицій різних народів, їх ролі у сучасному суспільстві та значення для міжкультурної комунікації й міжнародних відносин.

Мета і завдання освітнього компонента

Метою освітнього компонента є формування у здобувачів освіти системного уявлення про культурне різноманіття народів світу, особливості їхніх звичаїв, традицій, обрядів та норм поведінки в різних регіонах і цивілізаціях, а також розвиток міжкультурної компетентності, необхідної для ефективної комунікації у міжнародному середовищі.

Основними завданнями курсу є ознайомлення з історичними витоками звичаїв і традицій народів різних континентів; вивчення особливостей релігійних, сімейних, святкових і соціальних традицій різних регіонів світу; формування толерантного ставлення до культурного різноманіття та повагу до традицій інших народів; усвідомлення ролі традицій у збереженні національної ідентичності в умовах глобалізації

2. Soft skills:

- комунікативні навички;
- аналітичні навички;
- толерантність і культурна чутливість;
- командна робота;
- міжкультурна комунікація;
- навички публічних виступів.

3. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1.						
Звичаї і традиції країн Європи і Азії						
Тема 1. Звичаї і традиції країн світу: сутність та значення в міжнародних відносинах	15	2	2	10	1	ДС /10
Тема 2. Звичаї і традиції країн Європи	15	2	2	10	1	ДС /10
Тема 3. Релігійні обряди та святкові традиції Близького Сходу	16		2	13	1	ДС /10
Тема 4. Культурна спадщина та повсякденні традиції народів Східної Азії (Китай, Японія, Корея)	15		2	12	1	ДС /10

Тема 5. Звичаї гостинності та соціальної взаємодії в країнах Південної Азії (Індія, Шрі-Ланка, Непал)	15	2	2	10	1	ДС /10
Разом за змістовим модулем 1.	76	6	10	55	5	50
Змістовий модуль 2. Звичаї і традиції країн Америки і Африки						
Тема 6. Північна Америка: культура прагматизму та індивідуалізму	15	2	2	10	1	ДС /10
Тема 7. Особливості традицій і культури Латинської Америки: роль сім'ї та ієрархія, свята та традиції	15	2	2	10	1	ДС /10
Тема 8. Культура повсякденного життя та традиції Австралії й Океанії	15		2	12	1	ДС /10
Тема 9. Країни Африки: особливості етнокультурної мозаїки та традиційних інститутів	14		2	11	1	ДС /10
Тема 10. Вплив глобалізації на звичаї і традиції різних континентів	15		2	12	1	ДС /10
Разом за змістовим модулем 2	74	4	10	55	5	50
Всього годин/балів :	150	10	20	110	10	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота здобувача передбачає поглиблене вивчення питань, пов'язаних з темами лекційних занять, опрацювання рекомендованої літератури для підготовки до семінарських занять.

Елементи самостійної роботи здобувача	Кількість годин
читання літератури для занять	20
опрацювання лекційного матеріалу	20
підготовка до семінарських занять	20
виконання домашніх завдань	30
підготовка презентацій	20
Всього	110

IV. Політика оцінювання

Оцінювання відбувається відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025. (<https://hell.your->

objectstorage.com/vnustorage/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf) За умов поважних причин (участь у наукових заходах, лікарняний) навчання може проходити за індивідуальним планом, узгодженим з викладачем.

Політика академічної доброчесності.

Процес вивчення освітнього компонента здійснюється за умов дотримання здобувачами освіти та викладачем «Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» від 25.05.2023 р. <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

Політика щодо дедайнів та перескладання.

Семінарські заняття, пропущені здобувачем з поважних причин (довідка, заява), перескладаються усно шляхом відповіді на питання семінарського заняття або шляхом підготовки конспекту по темі семінарського заняття з відповідями на окремі питання. За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи здобувача на семінарських заняттях. Перескладання заліку відбувається згідно розкладу заліково-екзаменаційної сесії у відповідності до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування регулюється Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://hel1.your-objectstorage.com/vnustorage/s3fs-public/inline-files/%2B2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%

[A3. %D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf](#) Згідно зі встановленим порядком можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому, так і окремій/им темі (темам), які передбачені цим силабусом. Здобувач освіти у встановлені терміни подає заяву на ім'я декана та долучає усі необхідні документи до розгляду.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік, який виставляється за результатами виконання видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента. Завдання з цих видів поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів. Пропущені протягом семестру теми (з поважних причин) студент може додатково здати за погодженням з викладачем, покращуючи таким чином свій результат саме на суму балів, передбачену за пропущені теми. У разі, якщо студент набрав менше 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості у формі усного заліку. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості із заліку – 100.

Питання до заліку

1. Визначення понять «звичай», «традиція» та «обряд»: спільні риси та відмінності.
2. Вплив культури на міжнародні відносини: від побуту до політики.
3. Культурна дипломатія як інструмент зовнішньої політики.
4. Класифікація культур: основні параметри (дистанція влади, індивідуалізм тощо).
5. Чинники формування традицій у різних країнах Європи.
6. Спільні риси європейських свят і відмінності між ними.
7. Приклади відомих традицій в країнах Європи (Різдво, Великдень, весільні обряди, національні свята).
8. Вплив глобалізації та міграції на традиції європейських народів.
9. Традиції країн Європи як інструмент культурної дипломатії та міждержавного діалогу.
10. Скандинавські концепції життєвої філософії: «Хюге» (Данія) та «Лагом» (Швеція).
11. Специфіка ділового та повсякденного етикету у Великій Британії: традиціоналізм та стриманість.

12. Азія як культурний мегареґіон: спільні цінності (повага до старших, колективізм) та глибокі культурні розбіжності (мова, реліґія).
13. Культура етикету Східної Азії: вітання та прощання (поклони), специфіка ділового етикету (обмін візитними картками).
14. Вплив реліґії на повсякденне життя: приклад Південної Азії
15. Особливості невербальної комунікації та традицій харчування в країнах Південно-Східної Азії (ісламські та місцеві звичаї, правила прийому їжі)
16. Японська концепція «омотенаші» та особливості етикету ввічливості (система поклонів, мова подарунків).
17. Традиції чайної церемонії в Китаї та Японії: філософський зміст та відмінності.
18. Кастова система в Індії та її вплив на сучасні соціальні звичаї та шлюбні обряди.
19. Ісламський етикет: особливості поведінки, дрес-коду та харчування в країнах Арабського Сходу.
20. Традиції гостинності в культурах Кавказу та Центральної Азії.
21. Традиції країн Азії в умовах глобалізації: виклики та перспективи.
22. Північна Америка: Культура праґматизму та індивідуалізму (США, Канада)
23. Особливості культури Латинської Америки: роль сім'ї та ієрархія, свята та традиції.
24. Аналіз конкретних прикладів звичаїв країн Америки (сприйняття часу, особистий простір, роль сім'ї), які є критичними в міжкультурній комунікації.
25. Країни Африки: особливості ентокультурної мозаїки та традиційних інститутів.
26. Вплив глобалізації на звичаї і традиції різних континентів

І. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Не зараховано (необхідне перескладання)

Рекомендована література

1. Cultural Atlas (IEMS) URL: <https://culturalatlas.sbs.com.au/>
2. Handbook of Intercultural Communication / Iryna Odrekhivska, Oksana Dzera, Anna Halas, Oksana Molderf, Yuliia Naniak, Oleksandra Litvinyak ; ed. by Iryna Odrekhivska. Lviv, Lviv University Publishing, 2023.
3. Meyer Erin. *The Culture Map: Decoding How People Think, Lead, and Get Things Done Across Cultures*. PublicAffairs, 2020.
4. UNESCO Global Report. *Culture: The Missing SDG (Sustainable Development Goal)*. UNESCO, 2022/2023. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000395504>
5. UNESCO Interactive Heritage Map URL: <https://whc.unesco.org/>
6. Zarakol A. *Before the West: The Rise and Fall of Eastern World Orders*. Cambridge University Press, 2022.
7. Виноградов Г.М. Культурні та духовно-релігійні традиції країн світу. Навчальний посібник: для спеціальностей гуманітарних спеціальностей. Дніпро, 2022. 38 с.
8. Гончарук В. В. *Етнологія та країнознавство: Навчальний посібник*. К.: Академія, 2021.
9. Макаренко Є. А. та ін. *Міжнародна комунікація та цифрова дипломатія*. К.: ІМВ КНУ, 2022.
10. Пікулик О., Балак І. Культурна дипломатія між Україною та Фінляндією: історичні особливості та сучасний розвиток. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2025. № 58.
11. Сагалаєв А. С. *Культурна антропологія та міжнародні відносини*. К.: ЦУЛ, 2023.